

Pål Mitsem

Fra: Tursenter STF <tursenter@stf.no>
Sendt: torsdag 20. mai 2021 17.24
Til: Pål Mitsem
Emne: SV: HJEMMESIDEBREV: NASJONALPARK I PREKESTOLOMRÅDET

Hei Pål!

Vi pratet litt i går angående årsmøtets protokoll som jeg fikk sendt i form av en PDF fil.

Takk for et spennende innblikk inn i Preikestolens historie, da primært tilknyttet diskusjonene rundt gondolbane og enklere tilkomst.

Jeg var ikke klar over at det har vært et omdiskutert emne i så lang tid, men morsomt å se at det finnes ildsjeler på begge sider av diskusjonene.

Det blir spennende å se forslaget ditt bli tatt opp i nærmeste regulære årsmøte, forhåpentligvis i 2022.

Vennlig hilsen/Best regards

Torkel Berland Reinertsen
Turveileder i Tursenteret
Telefon : 51 84 02 15

www.stf.no | Facebook | Instagram

Bli medlem!

Postadresse: Postboks 239 sentrum, 4001 Stavanger
Besøksadresse: Olav V's gate 18, 4005 Stavanger
Telefon: + 47 51 84 02 00

Fra: Pål Mitsem <mitsem@mitsem.no>
Sendt: 20. mai 2021 15:19
Til: Tursenter STF <tursenter@stf.no>
Emne: HJEMMESIDEBREV: NASJONALPARK I PREKESTOLOMRÅDET

Gode folk i Stavanger Turistforening,

Jeg har merket meg hjemmeside-brev til Stavanger Turistforening 14. april 2021 «Ja til nasjonalparker i Rogaland» av Knut Sellevold og 15. april 2020 «Vi gir ikke opp nasjonalpark i Rogaland» av Anne Kathrine Lycke og Preben Falck. Får jeg som eldre og mangeårig medlem av den mer passive kategori gi uttrykk for støtte til denne tanken på en måte som jeg tror lar seg realisere i løpet av få år, hvis det får støtte av foreningen.

Ståle Ådlands tegning av hvordan en gondolbane fra Eiane over Lysefjorden til Rygertoppen (det høyeste punkt på Neverdalsfjellet) kan bli, med flott utsikt til Prekestolen og Lysebotn på den ene side og til Stavanger på den annen side med utsikt til Nordsjøen hele veien fra Egersund til Bømlo, og kort vei ned til Prekestolen.

Stavanger Turistforening kan i neste årsmøte sikre vedtak om en nasjonalpark i Prekestolområdet med adkomst via en gondolbane fra Eiane, over Lysefjorden til Rygertoppen - den øverste toppen på Neverdalsfjellet, like ovenfor Prekestolen.

Problemet har vært, og er, at de kommuner som er involvert, og særlig Strand kommune, der Prekestolen ligger slik kommunekartet nå er tegnet, ikke er overbevist om at en nasjonalpark vil bidra til utvikling av området.

Det er flere som frykter at en stor nasjonalpark som dekker hele fjellområdet fra Lysefjorden og store områder mot nord og øst vil legge en klam hånd over området, snarere enn å bidra til utvikling av dette. Frykten er ikke ugrunnet. Norsk lovgivning forbyr mekaniske og tekniske innretninger i en nasjonalpark, i motsetning til det som er vanlig ellers i verden. Den eneste måten å unngå dette problemet på, slik loven er, er å unnta konkrete områder fra nasjonalparken.

Konkret kan det gjøres i Prekestolområdet gjennom å unnta en korridor for en gondolbane fra Eiane i Forsand kommune over Lysefjorden til toppen av Neverdalsfjellet, like ovenfor Prekestolen.

Jeg foreslo dette da jeg ble intervjuet i Aftenbladet 1. august 1995, der jeg kunne vise til at den da nye broen over Lysefjorden tillot biltrafikk fra Stavanger til Eiane, på motsatt side av Lysefjorden i forhold til Prekestolen. Det ble latterliggjort av Aftenbladet, som gjentatte ganger har presentert og gitt støtte til Jan Johnsens plan om en heis inne i Prekestolfjellet. Jeg trodde i min naivitet at jeg var den som først foreslo en bane over Lysefjorden, men det var jeg ikke. Det ble foreslått av Egil Astad i Forsand Telestove i 1990. I 1991 ble

aksjeselskapet Hellen AS stiftet for å bygge en «taubane mellom Eiane og Prekestolen» (merk stavemåten). Selskapet er senere blitt avregistrert, så vidt jeg forstår.

Som turistattraksjon har ikke Prekestolen fått den fagnad som den fortjener. Besøktallet er fantastisk, vel over 300.000 pr. år. Det er bare en brøkdel av det det kunne være hvis man hadde satset på stedet. Det holder ikke i vår tid å invitere folk til å gå 1 1/2 time opp og 1 1/2 time ned uten tilgang til toalett, WiFi og en forfriskning. Kanskje hadde Knut Egil Andersen et poeng når han i leserbrev i Aftenbladet 23. august 2016 under tittelen «Preikestolen er oppskrytt», skrev at «Det skulle vore interessant å vite kor mange som går derfrå og faktisk er skuffa over det de har sett.» Det får man nok aldri vite, i alle fall ikke i pressen.

Kanskje bør de som støtter Prekestolen merke seg «VG Reise»-magasin 20. mai 2020, med «50 tips til årets Norges-ferie». Her er Preikestolen nevnt som nr. 19 sammen med Kjeragbolten og Lysefjorden som noen av landets største turistmagneter i naturen som den 267 km lange nasjonale Turistveg Ryfylke går forbi, der man kan «parkere bilen og gå ut for å nyte utsikten over Lysefjorden».

18. mai 2018 var jeg invitert til å delta som en av flere innledere til et møte i Kverulantkatedralen på Preikestolen Fjellstue om fremtiden til Preikestolen. Jeg aksepterte invitasjonen, og gledet meg til å presentere mitt forslag her. Noen dager før møtet ble jeg avinvitert, men opplysning om at jeg var velkommen som tilhører. Mine synspunkter ble åpenbart oppfattet som for kontroversielle, selv i Kverulant-katedralen.

Til generalforsamlingen i Stavanger Turistforening våren 2020 fremmet jeg forslag om nasjonalpark i Preikestolområdet med gondolbane fra Eiane til et område øverst på Neverdalsfjellet, med kafeteria og restaurant. Da det ble besluttet at generalforsamlingen 2020 skulle avholdes digitalt, tok jeg imot forslaget fra styret om å utsette behandlingen av forslaget til første generalforsamling med vanlig møterett for medlemmer. Alle trodde det ville medføre behandling på ordinært årsmøte i april 2021, men da også dette ble det besluttet avholdt digitalt ble det utsatt til årsmøtet våren 2022.

Forslaget har to punkter. For det første å etablere en nasjonalpark i Preikestolområdet. Det var jo ikke noe nytt, men det er åpenbart behov for et forslag som lar seg realisere med støtte fra kommunene. Det andre punktet var å sette av et lite hjørne av nasjonalparken, nær toppen av Neverdalsfjellet, til en gondolbane fra Eiane på andre siden av Lysefjorden. Dermed kan man unngå forbudet mot mekaniske innretninger i Preikestolen Nasjonalpark ved at gondolbanen lå utenfor nasjonalparken.

Enkelte steder i verden blir fjell ansett som så hellige at den begrenser hvilke aktiviteter som er tillatt. Det gjelder visstnok nå for Uluru (Ayer's Rock) i Australia, som heldigvis var åpen når jeg karret meg opp. Jeg har ikke registrert at noen oppfatter Preikestolen som hellig, skjønt man jo kan lure!

Det er jo ikke her tale om å begrense muligheten til å gå opp til Preikestolen og Rygertoppen, som flere hundre tusen gjør hvert år. Inntil Strand kommune finner ut at fri ferdsel på selve Preikestolen-knausen må begrenses for å hindre at den faller ned sammen med et stort antall

turister kan man både spasere ned og beundre Prekestolen på tett hold, og ellers benytte det fantastiske utkikkspunkt som man har på Rygertoppen.

Fra Prekestolen kan man se hele Lysefjorden inn til Lysebotn, men ikke noe mer. Fra Rygertoppen kan man se hele Lysefjorden fra Lysebotn og ut i Nordsjøen. Dessuten ser man ned til Stavanger og alle byøyene, nå også Rennesøy og Finnøy, og til Nordsjøen hele veien fra Egersund til Bømlo.

Det er ikke snakk om å begrense muligheten for å gå til Prekestolen og Rygertoppen, for de som kan og vil det! Det er snakk om å gi de som går og alle andre en mulighet til toalettbesøk, forfriskninger og WiFi, og en lettvin og trygg måte å komme ned på.

Hvorfor nekte dem denne muligheten?

For reiselivet i Stavanger-regionen kan en gondolbane fra Eiane til Rygertoppen være en utløsende faktor. Hoteller i Stavangerregionen kan tilby opphold kombinert med en halvdags spektakulær gondolbanetur over Lysefjorden til Rygertoppen med retur. Hvilke andre reisedestinasjoner kan tilby noe lignende?

Jeg lever i håpet om at første regulære årsmøte i Stavanger Turistforening våren 2022 vil stemme for utviklingen av Prekestolområdet med en gondolbane fra Eiane som angitt ovenfor og en kafeteria/restaurant i verdensklasse på Rygertoppen, toppen av Rygenes rike.

Pål Mitsem, medlem av Stavanger Turistforening